

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА
про основні тенденції зміни значень показників, що застосовуються для
розрахунку індексу регіонального людського розвитку
Волинської області

Довге та здорове життя

Середня очікувана тривалість життя при народженні протягом 4 роки зазнала незначних коливань. З 2015 по 2017 роки показник поступово збільшувався і у 2017 році досяг 71,94 років. Після чого прослідковується тенденція до зменшення і у 2018 році становила 71,49 років.

На тривалість життя впливають соціально-економічні фактори – наприклад, можливість людини відпочивати, також харчування та ставлення до свого здоров'я. Високим є загальний рівень захворюваності дітей.

Загальний коефіцієнт приросту (скорочення) чисельності населення, на 1000 осіб наявного населення, проміле.

Загальний коефіцієнт приросту (скорочення) чисельності населення за останні 5 років в області знизився з -0,3 до -3,8 у 2019 році, але при цьому скорочення населення області є значно меншим порівняно з показником по Україні (-5,6).

У 2019 році порівняно з 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 472 особи. Природне скорочення населення було характерним майже для всіх регіонів області, крім Камінь-Каширського району.

Природний рух населення характеризувався перевищенням кількості померлих над живонародженими: на 100 смертей – 78 живонароджень. Серед причин смерті населення перше місце посіли хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – хвороби органів травлення. На ці хвороби припало 85,4% загальної кількості померлих.

У 2019р. у віці до 1 року померло 79 малюків (у 2018р. – 86). Найчастіше причинами їх смерті були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді (42 малюки), та природжені вади розвитку (23).

Внаслідок міграційних переміщень кількість вибулих з Волині перевищила число прибулих на 997 осіб.

Серцево-судинні захворювання – на сьогоднішній день одна із найважливіших медико-біологічних та соціальних проблем як в цілому в державі, так і у Волинській області. Тому зниження смертності населення Волинської області саме від хвороб системи кровообігу, вчасне і доступне надання кардіохірургічної допомоги хворим із серцево-судинними захворюваннями для нашої області є одним з найприоритетніших завдань на найближчі роки. Саме в цьому напрямку ведеться активна співпраця зі Світовим Банком. Субпроект спрямований на удосконалення надання невідкладної медичної допомоги хворим на гострий інфаркт міокарда з елевацією сегмента ST, ефективну взаємодію служби екстреної медичної

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Сертифікат
58E2D9E7F900307B040000006C482E00FB348000
Підписувач Троханенко Олександр Васильович
Дійсний з 07.02.2020 0:00:00 по 07.02.2022
0:00:00

5700/32/2-20 від 14.08.2020

допомоги, системи кардіологічної та кардіохірургічної допомоги і сімейних лікарів. В області розроблена та впроваджується програма «Вдосконалення медичної допомоги хворим з хворобами системи кровообігу у Волинській області» у рамках реалізації Субпроєкту Світового Банку, яка працює в області з 2012 року.

Коефіцієнт смертності від навмисного самоушкодження, на 100 тис. осіб наявного населення, просантиміле.

Протягом 2015-2017 років цей показник мав тенденцію до зменшення. А починаючи з 2018 і у 2019 році починає зростати.

Причиною можуть бути психічні захворювання, депресія, або такі соціальні фактори, як алкоголізм чи наркотична залежність, стресові фактори.

З метою попередження смертності від навмисного самоушкодження в області проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота із різними верствами населення, в тому числі в освітніх закладах, як в індивідуальній, так і в груповій формах, щодо пропагування цінності людського життя.

Добробут та гідні умови праці.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на одну особу.

Упродовж 2015-2019 років в області сформувалась чітка тенденція до зростання видатків місцевих бюджетів на одну особу. У 2015-2016 роках цей показник становив відповідно 7367,5 і 9068,5 грн та перевищував середній показник по Україні на 866,9 і 893,4 гривні, у 2017-2019 роках – знаходився на рівні загальноукраїнського показника (по області відповідно: 12622,6; 14445,6 та 14001,7 грн; по Україні – 12737,6; 14626,4 та 14006,8 гривень).

Порівняно з попереднім роком обсяг видатків місцевих бюджетів на одну особу у 2016 році зріс на 23,1 відсотка, у 2017 – на 39,2 відсотка, у 2018 – на 14,4 відсотка та у 2019 – зменшився на 3,1 відсотка (в цілому по Україні відповідні темпи становили 25,8; 55,8; 14,8; -4,2 відсотка).

Нерівномірність темпів росту витрат місцевих бюджетів області значною мірою пов'язана з законодавчими змінами у системі місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, зокрема передачі на фінансування з місцевих бюджетів закладів професійно-технічної освіти та інших установ, автономізації закладів охорони здоров'я і відходу від їх утримання з місцевих бюджетів.

Структура витрат місцевих бюджетів у 2015-2019 роках майже не змінилася. Найбільше коштів спрямовувалось на оплату праці працівників бюджетної сфери і на реалізацію державних програм соціального захисту населення (близько 70 відсотків усіх видатків), що свідчить про значну залежність рівня витрат місцевих бюджетів від прийнятих на державному рівні рішень щодо зміни соціальних стандартів та надання цільових трансфертів з державного бюджету на відповідну мету.

Бюджетно-фінансова політика облдержадміністрації у 2015-2019 роках спрямовувалась, у першу чергу, на концентрацію обмежених ресурсів місцевих

бюджетів для вирішення проблемних питань по пріоритетних напрямках, вжиття заходів щодо детінізації доходів громадян, залучення до місцевих бюджетів коштів з державного бюджету, грантів та фінансування третіх сторін для збільшення інвестиційної складової місцевих бюджетів та забезпечення розвитку області.

З метою вирішення проблемних питань виконання місцевих бюджетів облдержадміністрацією щороку подаються пропозиції відповідним центральним органам виконавчої влади, спрямовані у першу чергу на забезпечення фінансовими ресурсами видаткових повноважень, які передаються з державного бюджету на місцевий рівень та збільшення ресурсної складової місцевих бюджетів.

Відношення середньої заробітної плати до мінімальної, разів

Упродовж 2015-2017 років спостерігалось зростання показника співвідношення середньої заробітної плати до мінімальної. У 2018 році відбувся різкий спад - показник знизився відповідно до 1,83 і до 2019 року знову почався ріст - до 2,08 рази.

В області вживаються заходи щодо легалізації трудових відносин, постійно працюють обласна, районні та міські робочі групи з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення.

Рівень працевлаштування зареєстрованих безробітних

Рівень працевлаштування зареєстрованих безробітних показує позитивну динаміку з 2015 року (з 36,3 до 40,5). На дану тенденцію впливає постійна робота служби зайнятості в напрямку залучення населення до активного пошуку роботи. У співпраці з роботодавцями особливе значення приділяється відвідуванню спеціалістами підприємств, установ та організацій, метою яких є збільшення кількості поданих вакансій.

Для підвищення рівня працевлаштування проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо послуг служби зайнятості, наявності вільних робочих місць, в обласних газетах: «Волинь-нова», «Волинська газета», «Твій вибір», «Волинський монітор», «Волинський ринок», «Афіша Волині», «Волинські оголошення», «Безкоштовні оголошення», а також в районних, міських виданнях, на радіо і телебаченні.

Крім того, організуються тематичні виїзні заходи («Робота на літо», «Фонтан вакансій» і т.д.) метою яких є інформування незайнятого населення про можливості працевлаштування незайнятого населення на території регіону.

Освіта

Чистий показник охоплення дошкільними навчальними закладами дітей віком три - п'ять років, відсотків до загальної кількості дітей такого віку.

Показники охоплення закладами дошкільної освіти дітей віком три-п'ять років мають сталу тенденцію до збільшення (2015 рік – 71,9 %, 2019 р.– 74,7 %).

Основними факторами, що вплинули на зміну показників є активна позиція органів місцевого самоврядування, батьківської громадськості щодо забезпечення рівного доступу до якісної дошкільної освіти для дітей відповідної вікової категорії. За останні п'ять років створено 3 639 додаткових місць, а саме: у 2015 році – 855, 2016 р. – 861, 2017 р. – 768 місць, 2018 р. – 610 місць, 2019 р. – 545 місць.

Відповідно до плану дій на 2017-2019 роки поетапного створення додаткових місць у закладах освіти для дітей дошкільного віку розширено мережу закладів дошкільної освіти. Активно використовуються вивільнені приміщення закладів загальної середньої освіти, які припинили свою діяльність, Відновлено роботу закладів дошкільної освіти, які тривалий час використовувалися не за призначенням. У місті Луцьку розпочали роботу перші заклади приватної форми власності. За три останні роки мережа закладів дошкільної освіти збільшилася на 13 одиниць.

Програмою «Велике будівництво» передбачено завершення до кінця 2020 року будівництва дошкільного навчального закладу у селі Крупа Луцького району (105 місць).

Залишається гостра потреба у будівництві закладів дошкільної освіти в с. Зміїнець Княгининівської ОТГ та с. Струмівка Підгайцівської ОТГ.

Найбільша незабезпеченість місцями у закладах дошкільної освіти зафіксована в обласному центрі. Однією з причин є розбудова житлового фонду міста без урахування соціальних потреб громадян щодо рівного доступу до дошкільної освіти. У зв'язку із збільшенням густоти населення діючі заклади не в змозі задовільнити потреби місцевої громади. Отже, при забудові нових мікрорайонів необхідно враховувати зазначені потреби.

Кількість випускників вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації, відсотків до загальної кількості населення у віці 25-70 років.

В області функціонує 28 закладів вищої та фахової передвищої освіти, де навчається 27,014 тис. здобувачів освіти, освітній процес забезпечують 2,649 тис. викладачів. Аналіз статистичних даних вказує на те, що протягом 2015 та 2017 років частка населення Волині, яка здобула вищу освіту, становила 1,2. Протягом 2016 і 2018 років спостерігалось зменшення показника на 0,2. У 2019 році цей показник зріс та становить 1,1.

Зменшення показника у 2016 та 2018 роках викликане зменшенням кількості випускників закладів загальної середньої освіти та особливістю вступної кампанії, яка передбачала зарахування до закладів за першими пріоритетами та найвищими балами, у результаті велика частка абітурієнтів з Волині вступила до закладів освіти інших областей. Крім того на зазначений показник впливає, географічне розташування області, адже частина випускників продовжує поступати на навчання до закладів освіти Польщі.

Зміна показника на 0,1 пункт до 1,1 у 2019 році пояснюється збільшенням кількості випускників закладів загальної середньої освіти у відповідному році.

У національних університетах на постійній основі діють Центри кар'єри, діяльність яких спрямована на допомогу студентам у питаннях, що стосуються орієнтації на ринку праці, подальшого працевлаштування здобувачів освіти. Представниками закладів освіти укладаються угоди про співпрацю із підприємствами, які в подальшому забезпечують проходження практики студентами з метою подальшого їх працевлаштування.

Луцьким НТУ підписано меморандум про співпрацю із Волинським обласним об'єднанням організацій роботодавців. А у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки підписано тристоронню угоду про здобуття вищої освіти з використанням елементів дуальної форми навчання між закладом вищої освіти, ТОВ «ДРУДЕСК» та 24 студентами I курсу освітніх програм «Прикладна лінгвістика» і «Комп'ютерні науки та інформаційні технології».

Змістити акцент із планування і реалізації навчального процесу (зміст навчальних планів, навчальний час тощо) на результати освіти: отримані студентами знання, компетенції і навички, у тому числі за рахунок їх самостійного навчання й самоосвіти.